

สรุปการเรียนรู้การพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

Our Skills Our future : OSOF

ระหว่างวันที่ 6 – 9 มกราคม 2563

การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

- ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้เราต้องมีการปรับตัว ปรับบทบาท ปรับรูปแบบการทำงาน และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาเช่นกัน องค์ความรู้เดิมอาจจะยังไม่เพียงพอ ต้องค้นหาองค์ความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ เพิ่มหรือลดบางทักษะให้ เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เช่น ไปรษณีย์ที่เมื่อก่อนรับ-ส่งจดหมายเป็นหลัก แต่ปัจจุบันรับ-ส่งพัสดุแทนเพื่อการอยู่รอดขององค์กร เป็นต้น

- เรียนรู้ความแตกต่างแต่ละ Generation เนื่องจากแต่ละ Generation มีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สภาพความเป็นอยู่ ดังนั้นเราต้องเรียนรู้ความแตกต่างและปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงาน เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ หัวหน้างานแบบใหม่ในยุคการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนบทบาทจากสั่งการเป็น Supporter กระจายงานให้ลูกน้อง ไม่กระจุกที่หัวหน้า รับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนแนวคิด มีทักษะการเจรจาไกล่เกลี่ย มีการบูรณาการความคิดที่ไม่ลงตัว และอ่านลูกน้องให้ออก รู้นิสัย รู้ความสามารถของลูกน้อง เพื่อการวางแผนให้ถูกกับงานและความสามารถ

Mind set

การปรับมุมมองในเรื่องต่าง ๆ อย่างมองแต่ในสิ่งที่ความผิดพลาด ความไม่สำเร็จ ความล้มเหลว แต่ให้มองที่โอกาส เช่น การปลูกกาแฟ ปลูก 100 ต้น ตายไป 95 ต้น เหลือรอด 5 ต้น ให้ดูที่ 5 ต้นที่เหลือ ว่าทำไมถึงรอดแล้วเอามาพัฒนาปรับปรุงในการปลูกกาแฟครั้งต่อไป ไม่ใช่มองที่ 95 ต้นที่ตายแล้วคิดว่าทำอย่างไรก็ไม่สำเร็จ เราต้องมีมุมมองต่อเรื่องนั้น ๆ ในเชิงบวกเพื่อปรับเปลี่ยนมุมมองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อเกิดปัญหาต้องมีวิธีการแก้ไขปัญหาโดยต้องแก้จากสาเหตุของปัญหา แล้วจึงหาวิธีหรือแนวทางการแก้ปัญหา ปัญหาจึงหมดไป ถ้าปัญหาไม่หมดแสดงว่าแก้ปัญหามิถูกจุด อาจจะไม่ใช่วิธีสาเหตุที่แท้จริง หรือวิธีหรือแนวทางในการแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง (วิธีถูกแต่แก้ไม่ตรงจุด หรือ แก้ตรงจุดแต่ไม่ถูกวิธี)

การพัฒนาฐานใจ

ได้เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น ต่อเพื่อนร่วมงาน เรียนรู้การรับฟังผู้อื่น การเป็นผู้ฟังที่ดี ต้องฟังอย่างตั้งใจ ใส่ใจ และแสดงให้เห็นว่าเราเข้าใจและใส่ใจในสิ่งที่เขาพูด สังเกตลักษณะสีหน้า ท่าทางการแสดงออก ซึ่งจะทำให้เรารับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดได้ดีมากขึ้น การรู้จักเขา รู้จักเรา ระบายครั้ง ชนะร้อยครั้งนั้น ยังคงเป็น ประโยชน์ที่ใช้ได้ถึงยุคปัจจุบันนี้ การติดต่อ, สื่อสาร, ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หากเราได้เรียนรู้หรือเข้าใจในลักษณะนิสัยซึ่งกันและกัน แล้วผลลัพธ์ที่เราต้องการจากการปฏิบัติหรือการกระทำนั้น ย่อมก่อให้เกิดแต่ผลดี โดยผ่านการเรียนรู้เรื่องผู้นำ 4 ทิศ ได้แก่

1. ทิศเหนือ กระทั่ง : คุณลักษณะของคนที่มีความเป็นกระทั่งนั้น คือ มีความชัดเจนในตัวตน เป็นคนชอบลุย เด็ดขาด ตรงไปตรงมา ทำอะไรก็ตามมักจะทำก่อนแล้วค่อยคิด กล่าวพูดกล้าทำเลยทีเดียว หากมองแยกเป็นธาตุในตน จัดอยู่ในประเภทธาตุไฟ

2. ทิศตะวันตก หมี่ : คุณลักษณะของคนที่มีความเป็นหมี่นั้น คือ เป็นคนเก็บตัวเงียบ ไม่ค่อยเผยตัวตนเท่าไร มีพื้นที่ส่วนตัวสูง อยู่อะไรกับสิ่งเดิม ๆ ได้โดยไม่รู้สึกอะไร ทำอะไรต้องเป็นขั้นเป็นตอน เป็นคนที่หากจะทำอะไรไม่ค่อยชอบเรื่องของการเปลี่ยนแปลงมากนัก เป็นคนที่เรียบร้อย มักเป็นเจ้าหลักการ คิดหรือทำอะไร มักจะต้องมีวิธีการอย่างละเอียดรอบคอบ

3. ทิศใต้ หนู: คุณลักษณะของคนที่มีความเป็นหนูนั้น คือ เป็นคนที่ค่อนข้างจะ Sensitive ชอบการประนีประนอม มากกว่าจะลุยเข้าไป ไม่ค่อยชอบการแสดงความคิดเห็นเพราะชอบแคร์ในความรู้สึกของผู้อื่น ชี้แจงใจ เหมือนคำที่ว่า “แล้วแต่เธอ” หรือ “อะไรก็ได้”

4. ทิศตะวันออก นกอินทรี: คุณลักษณะของคนที่มีความเป็นนกอินทรีนั้น คือ เป็นคนที่ชอบทำอะไรใหม่ท้าทาย ไม่ค่อยชอบลงลึกในรายละเอียดเท่าไร เป็นคนช่างฝันเรียกได้ว่าเจ้าพ่อแห่งโปรเจกต์กันเลยทีเดียว คุณจะทำอะไรกับกลุ่มนี้ต้องมีทางเลือกให้ชนะครับ

ได้เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างความรู้สึก และความต้องการ ว่าความรู้สึกเราสามารถสัมผัสได้ แต่ความต้องการเราไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น ความรู้สึกเสียใจเรารู้ได้จากสีหน้า ท่าทาง การแสดงออก แต่เราไม่รู้ว่า เขาต้องการอะไร เขาต้องการความรัก ต้องการความผ่อนคลาย หรือต้องการพักผ่อน เป็นต้น

ได้เรียนรู้การให้คำแนะนำปรึกษา ควรตั้งใจฟังปัญหาของคนอื่นอย่างเข้าใจและลึกซึ้ง เพื่อวิเคราะห์หาสิ่งที่เขาเผชิญคืออะไร และสะท้อนความรู้สึกของเขาต่อปัญหาที่เขา กำลังเผชิญ เพื่อให้เข้าใจเจตนาอารมณ์และความต้องการของผู้พูด การรับฟัง คือ การไม่ด่วนตัด ลินหรือสรุปโดยใช้ประสบการณ์เดิม หรืออคติส่วนตัว ไม่ได้แย้งหรือตัดบท ฟังอย่างไม่มีอคติ เพื่อจะได้เป็นผู้รับฟังและผู้ให้คำแนะนำปรึกษาที่ดี

สมรรถนะของผู้นำด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

ได้เรียนรู้การตั้งเป้าหมายของตนเอง และการนำเป้าหมายของแต่ละบุคคลมารวมกันเป็นเป้าหมายของกลุ่ม (OSOF VI) คือ “เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม” โดยมีข้อตกลงร่วมกันโดยใช้แนวทาง ฉันทามติ คือ

1. ตรงต่อเวลา
2. การมีส่วนร่วม
3. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม
5. มีกิจกรรมสร้างสุข

กำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกัน คือ

1. กำหนดเป้าหมายร่วมกัน “ เปนผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม”
2. ประเมินทักษะของแต่ละคน
3. สร้างทีม/กำหนดบทบาท
4. พัฒนาทักษะ
5. สรุปบทเรียน
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

และกำหนดสมรรถนะร่วมกัน คือ

1. การคิดวิเคราะห์
2. การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์
3. การทำงานเป็นทีม
4. การคิดเชิงระบบ
5. ความคิดสร้างสรรค์
6. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
7. ภาวะผู้นำ
8. ทักษะการสื่อสาร
9. คุณธรรมและจริยธรรม

เรียนรู้มุมมองการคิดจากทฤษฎีกบต้ม

การคิดนอกกรอบ, เปลี่ยนมุมมอง-เปลี่ยนการกระทำ, ลองทำในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย, สร้างสรรค์อย่างรู้้อยากเห็นอยู่เสมอ, อย่าให้อุปสรรคใหญ่เกินตัวเรา, อย่างปล่อยให้เสียเปล่า, คิดเชิงระบบ, คิดวิเคราะห์, เข้าใจตนเองและผู้อื่น

เรียนรู้กรมอนามัย

กรมอนามัยทำอะไร “กรมอนามัยส่งเสริมคนไทยให้สุขภาพดี”

กรมอนามัยทำอะไร

วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรหลักของประเทศในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อคนไทยสุขภาพดี”

พันธกิจ “การสังเคราะห์ ใช้ความรู้ และคุณภาพรวม เพื่อกำหนดนโยบายและออกแบบระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการประสานงาน สร้างความร่วมมือและกำกับดูแล เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อการทำงาน”

เรียนรู้การคิดในบทบาทผู้นำ

ฝึกคิดวิเคราะห์สถานการณ์โดยการคิดเชื่อมโยง การคิดเชิงระบบ เพื่อนำเสนอโครงการใหม่ๆ แก่กรมอนามัย โดยต้องให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของกรมอนามัย